

משרד החינוך
מינהל חברה ונוער

ישראל אומרת תודה מכל הלב לנוער המתנדב

על סדר היום הליון ה-100

טבת תשע"א | ינואר 2011

נרכין ראש לזכרו, נזכור את רוח ההתנדבות שגילה בעת חירום ואת מחויבותו לעזור לזולת. סיפורו של אלעד העלה על סדר היום הציבורי את תרומתם של בני נוער מתנדבים, המקדישים את זמנם למען הזולת, הקהילה והחברה.

גיליון זה מוקדש לזכרו של אלעד ריבן, נער בן 17, מתנדב ב"צופי אש", תלמיד בית הספר הריאלי בחיפה, שקיפד את חייו כשפעל לצד הכבאים במהלך ימי השריפה בכרמל. אלעד הצטרף לפעילות התנדבותית במכבי אש בכיתה י', ומאז בחר להמשיך בהתנדבות.

שר החינוך, גדעון סער

הספד לתלמיד בית הספר הריאלי בחיפה - אלעד ריבן ז"ל

כ"ח כסלו תשע"א - 05/12/2010

מורי ורבותי,

אנחנו שומעים קינות על הנוער, שבעיני הן דיבה על הנוער שלנו.

פעמים רבות היסיתי קטרגים אלה ואמרתי: **הנוער שלנו הוא נוער מופלא. אין כמותו בעולם.** הוא מוכן לאתגרים. הוא מוכן לתת מעצמו. הנוער הזה אינו פחות טוב מהדורות הקודמים. **נהפוך הוא. הנוער הזה טוב מאיתנו.** הילדים שלנו נבונים יותר, מסורים יותר, הם מוכנים למסור את הנפש למען הזולת.

מתי נדע להעריך את כל האנשים הטובים שחיים בינינו?

את כל הגיבורים שחיים בינינו?

את כל המתנדבים שנותנים מעצמם?

מתי נלמד להעריך את כל הטוב שבתוכנו? להציג אותו לראווה?

אנחנו חיים בין כל כך הרבה אנשים טובים. לא הכל רע ושילי מסביבו. יש כל כך הרבה יופי כאן. **זה עם ישראל האמיתי.**

כשר החינוך אני יכול להבטיח לכם: **אנחנו ננציח את זכרו של אלעד.** לא רק בביה"ס "הריאלי" בחיפה, שרשאי להתגאות שהתחנך בו תלמיד כזה. אנו במערכת החינוך נמצא את הדרכים להנצחה ראויה לאלעד. לחנך את הנוער לאור המופת שהנחיל.

אני מצדיע למורות ולמורים של אלעד.

אשריכם שזה תלמידכם!

ראיתי אתמול גם את אנשי הצוות החינוכי בביה"ס "עירוני ה'" שאיישו את המרכז. זכות גדולה היא לי לעמוד בראש מערכת שיש בה כל כך הרבה אנשים מופלאים שנותנים מעצמם בלי חשבון.

שמעתי גם מהוריו של אלעד מה רבה הערכתם לבית הספר, לצוות.

חברים של אלעד - אתם ודאי תזכרו אותו. אבל במהלך החיים, תזכרו - ותמשיכו בדרכו!

אלעד ריבן חי חיים קצרים.

הוא נפל צעיר כל כך, לפני שהספיק להגשים את חלומותיו.

אבל אל תטעו -

כל העם יזכור את שמו.

מקצה הארץ ועד קצה.

ינשא שמו ביראת קודש, בהערצה.

ואנו שמאמינים שלחיי אדם יש משמעות, נבין שכל מי שזכה להכירו, להיות חברו, להיות במחיצתו - זכה במשהו מאוד מיוחד.

סיפור גבורתו יהיה שנים רבות מקור להשראה שעליו יחונכו בישראל.

נישבע לזכור את הגבורה של אלעד, את אהבת האדם שבו, את המופת שהציב -

ומי ייתן שנהיה ראויים לזכרו, לקורבנו.

יהי זכרו ברוך!

אתמול, בבית המשפחה, אמרתי לאמיל וצביה היקרים, שאני יודע שאין מילים שבכוחן לנחם על האובדן הנורא, קורע הלב.

עם שלם כואב איתכם ובוכה איתכם על מותו הטראגי של **בנכם - יחידכם, אלעד ז"ל.**

אנחנו איתכם.

אלעד היה בן יחיד להוריו ובמותו היה לבן האומה - כולה.

נער רגיש, שאוהב לעזור לזולת, תלמיד מצטיין, מלא כריזמה איכיות וחלומות. נער שכולו נתינה.

הרוח שפיעמה באלעד היא רוח ההתנדבות. אותה רוח שאנו מעודדים בבני הנוער שלנו שמבטאת אכפתיות, רצון לתת לחברה, יכולת להתבונן מעבר לעצמך ולתת.

את הרוח הזאת - בקרב הנוער ובעם ישראל - **צריך לחזק.**

רוח ההתנדבות והנתינה - שמוציאה מדלת אמות ומחברת לקהילה, לחברה, לעיר, למדינה - היא הרוח שמקיימת אותנו. עליה נשמור. אותה נטפח. **נמשיך בדרך הזאת.**

נער בן 16 לימד את העם ואת העולם כולו מהי מסירות-נפש, מהי גבורה.

הוא לא קיבל הוראה או פקודה מאיש. ליבו אמר לו לקום ולצאת לחזית: לעזור, לסייע, להושיט יד, לכבות את האש, להציל נפשות. מול האש הגדולה הוא השליך נפשו מנגד.

אלעד, אין שיעור חינוך שבו אפשר ללמד - את מה שאתה לימדת אותנו!

כי החינוך כולו עומד על הדוגמה האישית - ואתה הצבת מופת, שעליו יתחנכו דורות. גבורת ליבך הצעיר היא נשוא הערצתנו. אבל - אמרתי זאת אתמול להוריו - צביה ואמיל - גם אתם מושהא להערצתנו, כי אלעד גדל בביתכם, ספג מכם ערכים. אתם זכיתם לחנך בן מופלא שכזה. ויגונכם שאין לו שיעור, חייב להיות עטוף בגאווה גדולה.

רוח הגבורה של אלעד היא הרוח שמקיימת את עמנו מול כל הבעיות, האתגרים והאיומים הרבים כל כך.

הגבורה הזאת התגלתה לנו בחג החנוכה. מזכירה את מילות השיר:

"אל תגידו כי איננו

דם אבינו המכבי,

כי שלוש טפות מִמֶּנּוּ

נִמְצְאוּ דָּם לָבִי."

(מתוך: שיר הדגל, זאב ז'בוטינסקי)

***

אנו מקווים כי מצאת עניין בעלון "על סדר היום", והוא מסייע לך בעבודתך החינוכית. נשמח לקבל את תגובתך על העלון כדי שנוכל להתאימו לצורכי קהל קוראיו. המעוניינים להמשיך לקבל עלון זה והמבקשים להגיב עליו, כתבו אלינו: **amaliale@education.gov.il**
תבות המערכת: "על סדר היום", מינהל חברה ונוער, משרד החינוך, רח' דבורה הנביאה 2, ירושלים טל': 03-9180808 פקס: 03-9180850

קורא יקרי,

<http://noar.education.gov.il>

כתיבה ועריכה: צפרית גרינברג, עמליה לואין, אילנה רבינוביץ ■ עריכה לשונית: אמנון ששון ■

הפקה: עמליה לואין, כרמלה אפסקר ■ עיצוב: סטודיו "שחר שושנה"

מנתוני סקר ג'וינט-עמ"ן (2010) עולה כי כ-47 אחוזים מבני הנוער בארץ נוטלים חלק בפעילות התנדבותית כלשהי. היקף ההתנדבות מעורר גאווה והשתאות, נוכל למצוא בני נוער מתנדבים המגיעים מכל שדרות החברה הישראלית ופועלים מתוך תחושת שליחות במגוון תחומים, ועוד היד נטויה.

גיליון זה, המוקדש לזכרו של אלעד, מבקש "להאיר" את הפנים היפות של הנוער, להכיר גילויי עשייה, התנדבות והישגים של הנוער הישראלי, לעודד יוזמות, מעורבות ומחויבות כלפי החברה.

בגיליון נציג את מגוון תחומי העשייה וההתנדבות של בני נוער ונעמוד על תרומתם הייחודית לחברה הישראלית, למימוש האתגרים העומדים לפניה ולבניית חברה טובה יותר. בתמונה ובמלל נפרוש מבחר של סיפורי עשייה של בני נוער פעילים ומעורבים, שנותנים מענה לאתגרים אלה בעשייה יומיומית, למען הזולת, החברה והקהילה. אנו מקווים שפעילות זו תעודד בני נוער נוספים להצטרף למעגלי ההתנדבות והעשייה.

הצעה לפעילות - "נוער 10"

מטרות:

- להכיר גילויי עשייה, התנדבות ומעורבות של בני נוער ולדון בחשיבות תרומתם לקהילה ולחברה.
- לדון בתפקידם ובאחריותם של בני הנוער בעיצוב דמות החברה הישראלית.
- להוקיר את זכרו של אלעד ריבן ואת רוח ההתנדבות שגילה.
- לעודד את בני הנוער להיות מעורבים ופעילים בחיי החברה והמדינה.

אוכלוסיית היעד: גילאי 13-18

משך הפעילות: 45 דקות

עזרים:

- כרזה "נוער 10"
- כרטיס משימה קבוצתית
- נספח: התנדבות ועשייה של בני נוער - מבחר יוזמות ורעיונות
- דפים, כלי כתיבה וצבעים

מהלך הפעילות

שלב א' - במליאה

המנחה יכתוב על הלוח את המשפט הבא ויקרא אותו באוזני המשתתפים: "הנוער בימינו יעצב דמות אדם בישראל - על ידי חיי מופת" (דוד בן-גוריון, בתוך: "קריירה ושליחות", חזון ודרך, ה', 1954)

שאלות לדיון:

- כיצד רואה בן גוריון את תפקיד הנוער הישראלי?
- למה התכוון, לדעתכם, בן גוריון בביטוי "חיי מופת"?
- האם חזונו זה של בן גוריון מקובל עליכם? נמקו.
- האם, לדעתכם, בני הנוער היום מממשים את חזונו זה של בן גוריון? נמקו.

המנחה יאמר:

אלעד ריבן, נער מתנדב שמצא את מותו בשריפה בכרמל, חשף בפני הציבור את פניו היפות של הנוער הישראלי - הנוער הבוחר בהתנדבות כדרך חיים ורואה בתרומה לזולת ולחברה ערך חשוב. לזכרו בחרנו להעלות על נס את נושא ההתנדבות בני הנוער.

שלב ב' - אישי

המשתתפים יתבוננו בתמונות המופיעות בכרזה המצורפת. כל משתתף יבחר תמונה שמדברת אליו וירשום לעצמו את נושא ההתנדבות הבא לידי ביטוי בתמונה ואת הנימוק לבחירתו.

שלב ג' - קבוצתי

המשתתפים יתחלקו לקבוצות. כל משתתף יציג את התמונה שבחר ואת הנימוק לבחירתו. המנחה יחלק למשתתפים את כרטיס המשימה הקבוצתית. למנחה: ניתן לחלק לקבוצות, בנוסף לכרזה, מבחר יוזמות ורעיונות מתוך הנספח.

כרטיס משימה קבוצתית

- ספרו סיפור אישי הנוגע להתנדבות ומעורבות בחברה ובקהילה - מהן התחושות שזכורות לכם מהחווייה?
- בני נוער רבים מספרים על תחושות של סיפוק ומימוש עצמי במהלך פעולות ההתנדבות. האם יש סתירה בין מימוש עצמי לבין נתינה לזולת?
- במאמרה, "שעתם היפה - על נעורים והתנדבות" (2009), כותבת פרופ' ציפורה מגן: "שעתם היפה של בני הנוער נסתרת מאיתנו כמעט לחלוטין - האם מפני ששעה זו היא נדירה, תופעה שבשוליים, או שמא עינינו - המתמקדות שוב ושוב בקשיים ובחסרים - מכוונות ממנה הלאה..." מה דעתכם על דברים אלה? האם אתם מסכימים איתם? הציעו דרכים או פעולות לשינוי תדמיתם של בני הנוער.
- הכינו סיסמה, פרסומת, סטיקר, חמשיר, פוסטר, תשדיר ועוד הקוראים לבני נוער להתנדב (לדוגמה: "הנתינה והתרומה לזולת ולחברה הינן הדרך המובהקת להעניק משמעות לחיים!").

שלב ד' - במליאה

חברי הקבוצות יציגו את תוצריהן.

שאלות לדיון:

- אילו תחומי עשייה והתנדבות משתקפים מהמוצג בכרזה ומהחוויית האישיות של המשתתפים?
- כיצד מצטייר הנוער הישראלי לאור הפעילות? האם תמונת מצב זו מייצגת לדעתכם את המציאות?
- מה מייצג לדעתכם את הפנים היפות של הנוער - הצטיינות אישית, מימוש עצמי או תרומה לחברה? האם יש סתירה ביניהם?
- פעילות זו מוקדשת לזכרו של אלעד ריבן, מתנדב בצופי אש, תלמיד כיתה י"א בבית הספר הריאלי בחיפה שמצא את מותו בשריפה בכרמל. - אילו ערכים הניעו, לדעתכם, את אלעד ריבן, ואת רבבות בני נוער שההתנדבות היא חלק משמעותי מחייהם?
- מהם לדעתכם תפקידי הנוער בחברה? על אילו נושאים יכולים או צריכים בני הנוער לקחת אחריות?

למנחה:

ניתן להציע לבני הנוער להקים פינת התנדבות במוסד החינוכי. בני הנוער מוזמנים להעלות סיפורים, תמונות ולשתף את חבריהם בגילויי עשייה והתנדבות שונים.

נספח

התנדבות ועשייה של בני נוער – בבחור יוזמות ורעיונות

סיוע לנפגעי השריפה בכרמל -

במהלך ימי השריפה התגייסו חברי מועצות התלמידים והנוער וקבוצות בני נוער נוספות להפעלת ילדים מן היישובים שפוננו, אספו ציוד וצעצועים וארגנו פעילות מגוונת במתנ"סים ובמסגרת תנועות הנוער.

נוער מוביל פעילות בשכונות -

בשל המצב הביטחוני ביישובי עוטף עזה התגייסו בני נוער והקימו מוקדים לפעילויות כיף והפגה לילדים ביישובים.

נוער מד"א -

כ-6000 בני נוער גילאי 15-18 מתנדבים בארגון, לומדים הגשת עזרה ראשונה ומשתתפים בפעולות סיוע והצלה.

משא"ז נוער -

בני נוער גילאי 17-18 מתגייסים למשמר האזרחי ומסייעים לשוטרי מערך הנוער במניעת עבריינות ואלימות ובמניעת שימוש בסמים ובאלכוהול בקרב קטינים.

מסע לאתיופיה -

קבוצת בני נוער בני העדה האתיופית, מהיחידה לקידום נוער, השתתפו בפעילות שנתית שמטרתה גיבוש זהותם האישית וחזקת תחושת השייכות שלכם לחברה ולמדינה. בני הנוער יצרו לוח שנה שמבטא את עולמם האישי. בנק לאומי רכש את לוח השנה וחילק אותו לכל לקוחותיו. שיווק לוח השנה סייע לחברי הקבוצה לממן את נסיעתם לאתיופיה.

פעילות למניעת פגיעה בנחל חלילים -

בני נוער המשתתפים בפעולות להגנת הטבע והסביבה הובילו מאבק ציבורי נגד תוכניות לבנייה באזור הנחל. הם הגישו התנגדויות, אספו חתימות וארגנו סיורים באזור להמחשת עמדתם. בעקבות פעילותם אושרה תוכנית בנייה מצומצמת בלבד.

קהילה ירוקה -

קבוצות בני נוער עוסקות בניקוי נחלים, פריצת שבילים, שילוט מסלולים לשם הגברת מודעות התושבים למיחזור ולשמירה על הסביבה והטבע ולטיפוחם.

מחויבים אישית לסביבה -

פרויקט של החברה להגנת הטבע בשיתוף עמותת "צלול" (עמותה לשמירת איכות הסביבה בדגש על ימים ונחלים), שמטרתו לערב בני נוער בפעילות אקטיביסטית למען הסביבה והחברה.

החופש להתנדב בחופש הגדול -

בני נוער במקומות שונים בארץ, הצטרפו בחופש הגדול לפעילות התנדבותית, וסייעו בתחומים הבאים: חינוך מיוחד, התנדבות עם קשישים, זהירות בדרכים, ניקוי חופים ועוד.

מועצת התלמידים והנוער הארצית -

המועצה יזמה תיקון בחוק הבחירות לרשויות המקומיות. על פי החוק החדש, גילאי 17 הינם בעלי זכות בחירה לרשויות המקומיות.

אוזן קשבת -

התנדבות נוער שומע יחד עם תלמידים חרשים בפרויקטים משותפים בקהילה.

מרכז גישור -

נוער מוביל גישור בקהילה תוך מענה אחר לקשיים ופתרון בעיות דרך גישור.

תוכנית d.j -

נוער לומד תקליטנות ומתנדב בפעילויות של ילדים ונוער במועדוני קשישים ביישוב.

חצ"ב -

חונכים צעירים במתמטיקה. פיתוח חשיבה מתמטית ברוח אחרת, באמצעות כלים משחקיים. המתנדבים הצעירים חונכים ילדים בבתי הנוער בעיר על בסיס שבועי קבוע.

שולחן עגול -

מתן מענה לימודי וחברתי לאחר שעות הלימודים לילדים, וסיוע במקצועות כגון: עברית, אנגלית, מדעים, על ידי בני נוער מתנדבים.

ליצנוער מתנדב -

הכשרה והתנדבות כליצנים צעירים בבית חולים ובמקומות נוספים בקהילה.

נוער מתנדב בשכונות -

בני נוער מסיירים בשכונה ודואגים למנוע פגיעה בקשישים המתגוררים בקהילה.

סיירת אופניים בשכונות -

שילובם של בני נוער במערכת אכיפת החוק ופיתוח מודעות אזרחית וקהילתית באמצעות סיירת אופניים.

עזרה ראשונה בבית הספר -

קבוצת נוער אחראית לסיוע בתחום העזרה הראשונה בימי הלימודים ובטיולים.

סיירת חופים -

מתנדבים האחראים לנושא הביטחון והבריאות של הרחוצים בחוף בתקופת הקיץ.

לילה לבן בספרייה -

פעילות אינטראקטיבית חווייתית ויצירתית לילדים לעידוד קריאה בהנאה, הנערכת אחת לחודש ומועברת על ידי נוער מתנדב.

מחשבים לגיל הזהב -

הכשרת בני נוער מתנדבים להדרכת מבוגרים כיצד להשתמש במחשב וברשת האינטרנט.

נוער מחשבים -

בני נוער המוכשרים למדריכי מחשבים מוסמכים מעבירים חוגי מחשב לילדים צעירים במרכז הלמידה בשכונה.

למען בעלי חיים -

בבית לקידום נוער הפועל בצפון מתנדבים בני נוער ומטפלים בבעלי החיים. בנוסף יזמו בני הנוער פרויקט מיוחד במהלכו הם מסייעים לילדים מהחינוך המיוחד המגיעים למקום כחלק מהתהליך הטיפולי.

SOS חיות -

מדי שבוע מתנדבים בני נוער לטפל בבעלי החיים שנמצאים בעמותה. הם מאכילים ומנקים אותם ומעניקים להם חום ואהבה.

קבוצת תיאטרון רחוב וקרקס לבני נוער -

בני נוער עוברים הכשרה באמנות המופע בתחום תיאטרון הרחוב ולימוד אמנויות הקרקס השונות: ג'אגלינג, חד אופן, הליכה על קב"ים. בני הנוער מופיעים בהתנדבות באירועי התרבות בקהילה, כגון: פורים, יום העצמאות, אירועי קיץ וכדומה.

משולחן לשולחן -

בני נוער מתנדבים באיסוף מזון לטובת אוכלוסיות מוחלשות.

גמ"ח -

גמילות חסדים וסיוע לאחר. ארזות מזון והכנת חבילות למשפחות וחלוקתן לבתי נצרכים לקראת יום השבת.

משאלת לב -

ילדים ובני נוער מתגייסים להגשים משאלות של ילדים חולים.

תיעוד מסע -

נוער מתנדב שהוכשר לראיין ניצולי שואה ולתעד את סיפוריהם למען הדורות הבאים.

גישות ישראל -

פעילות למען יצירת שיח ומודעות לנושא הנגשת מקומות חניה ומקומות ציבוריים עבור אנשים בעלי מוגבלויות.

דוקו אקטיביזם -

נוער אק-TV פועלים לתיקון חברתי באמצעות המצלמה. בני הנוער גילו כי קניין ממילא החדש בירושלים אינו נגיש לנכים. הם צלמו על כך כתבה ופרסמו אותה. חודשיים לאחר מכן, בעקבות הכתבה, הוגשו השירותים והחנייה לנכים.

משמר האינטרנט -

כ-100 בני נוער התנדבו ל"משמר האינטרנט", שמטרתו להגן על ילדים ובני נוער מפני פגיעה מינית על ידי מבוגרים המנסים לנצלם באמצעות רשת האינטרנט. בני הנוער עוברים הכשרה על ידי פסיכולוגים ואנשי מחשבים לזיהוי מצבי סיכון.

עולים ומתחברים -

נוער עולה מסייע לילדים מאוכלוסיות מוחלשות במועדוניות הפועלות בשעות אחר הצהריים במטרה לשלבם בקהילה.

שמרטפות -

סיוע להורים שיש להם תאומים או שלישיות.

קו לחיים -

בני נוער מתנדבים למען שיפור וקידום איכות חייהם של ילדים נכים וילדים החולים במחלות קשות.

לאחר מכן עד למועד גיוסם לצבא. בתחנות הכיבוי במדינת ישראל פעילים כיום כ- 500 "צופי אש".

כששמע אלעד על הדליקה בכרמל, יצא למקום האירוע, הצטרף לכבאים שהגיעו מעפולה, ויצא עמם להילחם בלהבות. ביום חמישי, כשלא יצר קשר עם הוריו, הם יצאו לחפשו. תחילה הוכרז כנעדר, אך התקווה למוצאו בחיים נכזבה עם מציאת גופתו.

באתר בית הספר הריאלי כתבו מנהלי בית הספר, רון כתרי ומנדי רבינוביץ, על אלעד:

"בחג חנוכה - חג הגבורה, איבדנו תלמיד שהיה גיבור אמיתי - מהגיבורים עליהם מושתתת החברה הישראלית, אשר נותנים לנו את הכוח להמשיך. גבורתו של אלעד והערכים עליהם צמח - הביאו אותו לבחור לצאת להציל חיים ולסכן את חייו, מה שהביא עליו את אסונו - אסונו.

נאמץ כולנו את משפחת ריבן אל ליבנו, נתמוך בהם ונסייע להם ככל שרק נוכל כדי להתמודד עם האסון שפקד אותם, ועם האבידה הגדולה של כולנו. " יהי זכרו ברוך!

"היית תלמיד מצטיין שהתנדב בצופי האש. איש לא שלח אותך, רק צו מצפונך הנפלא והאמיץ. רצת ישר ללב האש, שאינה יודעת רחמים. לא היה מי שיגיד 'אל תשלח ידך אל הנער הזה'. הכרמל היפה והירוק, הפך להר לבוש שחורים". במילים אלה ספד נשיא המדינה שמעון פרס לנער אלעד ריבן ז"ל, שנספה באסון הכרמל והוא בן 16 שנים. שר החינוך, גדעון סער, שהשתתף אף הוא בהלוויית הנער, אמר: "הרוח שפיעמה באלעד היא רוח ההתנדבות. אותה רוח שאנו מעודדים בבני הנוער שלנו, ומבטאת אכפתיות, רצון לתת לחברה, יכולת להתבונן מעבר לעצמך ולתת. את הרוח הזאת, בקרב הנוער ובעם ישראל, צריך לחזק".

אלעד, בן יחיד להוריו, היה תלמיד מצטיין בבית הספר הריאלי בחיפה, אהוד על חבריו, חובב טיולים ונכון להגיש עזרה לזולת. אלעד התנדב בתחנת כיבוי האש בחיפה במסגרת "צופי אש", יחד עם בני נוער נוספים המתנדבים בשירותי הכבאות וההצלה של מדינת ישראל לצד הכבאים. "צופי האש" מתחילים את התנדבותם במסגרת "מחויבות אישית" במהלך לימודיהם בכיתה י', החל מגיל 15, וחלקם ממשיכים להתנדב גם

פה ברשת

אתרי התנדבות ועשייה חברתית

התנדבות בישראל
<http://www.ivolunteer.org.il>

התנדבות - חדשות ועדכונים
<http://jointvolunteering.co.il/blog>

עמ"ן - עיר מתנדבת נוער
<http://www.ivolunteer.org.il/Index.asp?CategoryID=151>

נתינה בתבונה - המדריך הישראלי באינטרנט לעמותות ולארגונים מתנדבים
<http://www.givingwisely.org.il/il/>

במעגלי צדק
<http://www.mtzedek.org.il>

רוח טובה
<http://www.ruachtova.org.il>

לחת בלב שלם - המטה הירושלמי להתנדבות
<http://hitnadvut.jerusalem.muni.il>

המכון לניהול התנדבות ע"ש לר
<http://www.hitnadvut.org>

חברה טובה - המקום בו אנשים טובים נפגשים לעשות מעשים טובים
<http://www.hevratova.org.il>

ערוץ מעורבות Y-Net
<http://www.ynet.co.il/home/0,7340,L-3262,00.html>

רק טוב - סיפורים ומעשים טובים
<http://www.raktov.com>

ישראל אומרת תודה
מכל הלב
לנוער המתנדב

על סדד היום
הליון ה-100

